

Íslenskar ljósmæðrarannsóknir

Á síðustu árum hefur orðið mikil aukning á rannsóknarstarfi íslenskra ljósmæðra. Ljósmæðrablaðið er helsti miðill ljósmæðra á Íslandi fyrir fræðilegt efni um ljósmæðrarannsóknir og því ekki úr vegi að kynna á þessum vettvangi þau rannsóknarverkefni sem unnin eru af íslenskum ljósmæðrum og þær greinar sem birst hafa í öðrum ritrýndum tímaritum.

Í dag stunda fimm íslenskar ljósmæður rannsóknanám á doktorsstigi. Sigfríður Inga Karlsdóttir, dósent og starfandi formaður hjúkrunarfræðideildar Háskólans á Akureyri (HA), stundar doktorsnám í ljósmóðurfræði við Háskóla Íslands (HÍ) og rannsakar þar sársauka í fæðingu frá sjónarhóli kvenna. Ingibjörg Eiríksdóttir, sérfræðiljósmóðir á Landspítala (LSH) og klínískur lektor við HÍ, stundar doktorsnám í lýðheilsuvísindum við HÍ, þar sem hún rannsakar tengsl heilsufars móður á meðgöngu og útkomu fæðingar við tímalengd brjóstgætt. Berglind Hálfðánsdóttir stundar doktorsnám í ljósmóðurfræði við HÍ og rannsakar útkomu og áhrifaþætti heima-fæðinga. Sigríður Sía Jónsdóttir, lektor við heilbrigðisvísindasvið HA, stundar doktorsnám í heilbrigðisvísindum við Linnéuniversitetet í Svíþjóð þar sem hún rannsakar áhrif sálrænn vanlíðanar, félagslegs stuðnings og ánægju í parasambandi á vandamál á meðgöngu og við fæðingu. Valgerður Lís Sigurðardóttir, sérfræðiljósmóðir á LSH og klínískur lektor við HÍ, stundar doktorsnám í ljósmóðurfræði við HÍ, en verkefni hennar er þróun á meðferð fyrir konur með erfða- eða neikvæða fæðingarreynslu.

Íslenskar ljósmæður taka einnig þátt í stórum samstarfsverkefnum um rannsóknir innan lands sem utan. Hildur Kristjánsdóttir ljósmóðir fer fyrir þverfaglegum stýrihópi íslensku rannsóknarinnar Barneign og heilsa, en í hópnum situr einnig Dr. Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Hildur hefur jafnframt tekið þátt í BIDENS rannsóknasamstarfinu (Belgium, Iceland, Denmark, Estonia, Norway and Sweden) þar sem skoðuð voru áhrif ofbeldis á konur á meðgöngu, en verkefnið var unnið með DAPHNE II styrk frá Evrópusambandinu. Ljósmóðir Dr. Helga Gottfreðsdóttir situr í stýrinednd COST-verkefnis á vegum Evrópusambandsins, en verkefnið nefnist Childbirth Cultures, Concerns, and Consequences: Creating a dynamic EU framework for optimal maternity care. Ljósmæðurnar Sigfríður Inga Karlsdóttir og Sigríður Sía Jónsdóttir sitja í stýrinednd COST-verkefnis sem nefnist BIRTH, Building Intrapartum Research Through Health – an interdisciplinary whole system approach to understanding and contextualising physiological labour and birth. Dr. Ólöf Ásta Ólafsdóttir er í rannsóknasamstarfi við Háskólann í Gautaborg um þróun umönnunarmóðels í fæðingu, svokallaðs MiMo-móðels, sem verið er að innleiða í Gautaborg og á fæðingavakt Landspítala. Ólöf Ásta er einnig fulltrúi Íslands í norræna samstarfsverkefninu The Nordic Homebirth Study ásamt Ásrúnu Ösp Jónsdóttur og Berglinni Hálfðánsdóttur.

Frá árinu 2013 hafa birst þrjár ritrýndar greinar íslenskra ljósmæðra í Ljósmæðrablaðinu. Á sama tíma hafa birst í öðrum tímaritum eftirfarandi 13 ritrýndar greinar í það minnsta um rannsóknir sem íslenskar ljósmæður hafa gert á efni sem snertir ljósmæðraþjónustu á Íslandi (stjórnumerkta greinar eru hluti af doktorsverkefni):

Hildur Kristjánsdóttir og samstarfsaðilar hennar í rannsóknasamstarfinu Barneign og heilsa birtu árið 2014 tvær rannsóknargreinar í tímaritinu *Scandinavian Journal of Primary Health Care* um **reykingar og lyfjanotkun íslenskra kvenna á meðgöngu**:

<http://informahealthcare.com/doi/abs/10.3109/02813432.2013.869409>

<http://informahealthcare.com/doi/abs/10.3109/02813432.2014.965884>

Kristín Rut Haraldsdóttir, Helga Gottfreðsdóttir og Reynir Tómas Geirsson birtu í *Læknablaðinu* í mars 2014 grein um rannsókn sína á **fósturlátum í kjölfar legvatnsástungu og fylgjusýnitöku á Íslandi**:

<http://www.laeknabladid.is/tolublod/2014/03/nr/5098>

Ólöf Ásta Ólafsdóttir og félagar birtu í tímaritinu *Sexual & Reproductive Healthcare* í mars 2014 yfirlitsgrein um **starfshætti og leiðbeiningar við heima-fæðingar á Norðurlöndunum**:

[http://www.srhcjournal.org/article/S1877-5756\(13\)00067-0/pdf](http://www.srhcjournal.org/article/S1877-5756(13)00067-0/pdf)

Hildur Kristjánsdóttir og Helga Gottfreðsdóttir birtu í tímaritinu *Midwifery* í júní 2014 greinina **Women's reflection of positive fetal screening 11–21 months after giving birth**:

<http://dx.doi.org/10.1016/j.midw.2013.10.024>

Sigfríður Inga Karlsdóttir, Sigríður Halldórsdóttir og Ingela Lundgren birtu í tímaritinu *Scandinavian Journal of Caring Sciences* í júní 2014 grein sem ber nafnið **The third paradigm in labour pain preparation and management: the childbearing woman's paradigm***:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/scs.12061/epdf>

Hildur Kristjánsdóttir og samstarfsaðilar hennar í BIDENS rannsóknasamstarfinu hafa á árunum 2014–5 birt þrjár rannsóknargreinar í tímaritunum *PLoS One*, *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica* og *Birth* um **tíðni ofbeldis gegn konum**, fæðingarótta og áhalda- eða keisarafæðingar:

<http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0087579>

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/aogs.12392/abstract>

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/birt.12147/abstract>

Helga Gottfreðsdóttir og félagar birtu í *Tímariti hjúkrunarfræðinga* í upphafi árs 2015 grein um rannsókn sína á þörfum háskólanema fyrir sérstaka heilbrigðisþjónustu, þar með talið barneignarþjónustu:

<http://hjukrun.is/library/Skrar/Timarit/Timarit-2015/1-tbl-2015/Heilbrigðismottaka%20fyrir%20haskolanemendur.pdf>

Ólöf Ásta Ólafsdóttir og félagar birtu í *The American Journal of Maternal/Child Nursing* í janúar/febrúar 2015 grein þar sem sett eru fram ólík sjónarmið um öryggi heimaafæðinga:

http://journals.lww.com/mcnjournal/Citation/2015/01000/Are_Planned_Home_Births_Safe_2.aspx

Berglind Hálfðánsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir og félagar birtu í tímaritinu *Medicine, Health Care and Philosophy* (rafræn birting í febrúar 2015) grein um rannsókn sína sem er hugtakagreining á sjálfræði kvenna um val á fæðingarstað*:

<http://link.springer.com/article/10.1007/s11019-015-9624-y>

Berglind Hálfðánsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir og félagar birtu í tímaritinu *Birth* í mars 2015 grein um rannsókn sína þar sem borin er saman útkoma heimaafæðinga og sjúkrahúsfæðinga á Íslandi*:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/birt.12150/abstract>

Sigríður Inga Karlsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir og Hildur Kristjánsdóttir birtu í tímaritinu *Sexual & Reproductive Healthcare* (rafræn birting í maí 2015) greinina **Pregnant women's expectations about pain intensity during childbirth and their attitudes towards pain management: Findings from an Icelandic national study***:

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877575615000452>

Helga Gottfreðsdóttir, Herdís Magnúsdóttir og Berglind Hálfðánsdóttir birtu í tímaritinu *Sexual & Reproductive Healthcare* (rafræn birting í maí 2015) grein um eigindlega rannsókn á viðhorfum til heimaafæðinga eins og þau birtast í íslenskum fjölmiðlum:

<http://authors.elsevier.com/sd/article/S1877575615000439>

Ritstjórn Ljósmeðrablaðsins hvetur íslenskar ljósmeður til að kynna sér efni þessara greina sem geta haft þýðingu fyrir störf okkar í þjónustu við íslenskar fjölskyldur í barneignarferli.

Berglind Hálfðánsdóttir
ljósmóðir

Lífræn barnamjólk

♥ til blöndunar og tilbúin til drykkjar

Omega 3 og 6

♥ mikilvægar fyrir sjónhimnu og heila

Præbiotik fjölsykrur

♥ örva heilbrigða og góða meltingu

Stig 1 • 2 • 3 • 4